

**Sztuka ludowa
południowego Podlasia '99**

Longin Kowalczyk
Celestyn Wrębiak

Sztuka ludowa południowego Podlasia `99

Muzeum Południowego Podlasia w Białej Podlaskiej
1999

XVII EDYCJA MIĘDZYWOJEWÓDZKIEGO KONKURSU

Miejska Biblioteka Publiczna
Biała Podlaska

5 103439000005

REGIONALIA

ISBN 83-909171-4-9

Longin Kowalczyk

Współczesna sztuka ludowa południowego Podlasia i pogranicza podlasko - mazowieckiego

Konkurs i wystawa sztuki ludowej południowego Podlasia i pogranicza podlasko - mazowieckiego obejmuje swym zasięgiem powiaty: Siedlce, Łuków, Otwock, Ryki, Węgrów, Sokołów Podlaski i Mińsk Mazowiecki.

Zarówno wystawa jak i poprzedzający ją konkurs są dla artystów ludowych tego regionu imprezami o szczególnej doniosłości. Stwarzają one twórcom możliwość zaprezentowania jej piękna, różnorodności i stanu.

Podstawowe pytanie, które stawiają sobie ludzie odwiedzający wystawę sztuki ludowej określanej mianem "współczesnej", dotyczy kwestii: czy istnieje jeszcze obecnie sztuka ludowa? Kultura ludowa utożsamiana jest najczęściej z kulturą warstwy chłopskiej w pewnych okresach historycznych. Uważa się ją za kulturę epoki minionej, tradycyjną - lecz zamierającą. W kulturze ludowej każdego kraju wyróżnia się zazwyczaj elementy własne, oryginalne, które mają własne źródło w odrębności etnicznej, elementy zapożyczone od innych grup czy warstw etnicznych oraz elementy uniwersalne.

Podkreślić należy, że właśnie sztuka ludowa jest czynnikiem niepowtarzalnym, indywidualizującym daną kulturę. Dzisiaj pojęcie "sztuka ludowa" staje się coraz bardziej wieloznaczna. Stosuje się je

do wyrobów występujących współcześnie, które nawiązują do typowych form danego regionu, mają cechy zbliżone do dawnych autentyków lub modyfikują je i rozwijają w sposób zgodny z zasadami sztuki ludowej.

Na omawianym obszarze podlasko - mazowieckim różnorodność sztuki ludowej wiąże się przede wszystkim z faktem, że teren ten nie stanowi jednolitego regionu kulturowego, co znajduje odzwierciedlenie w niektórych, żywotnych jeszcze dziedzinach twórczości ludowej.

Do stosunkowo żywych jeszcze dziedzin należy tkactwo, choć jest ono specjalnością kobiet starszych wiekiem. Młode kobiety nie przejawiają zainteresowania tradycyjną techniką tkania.

Tkanina podlasko - mazowiecka ma charakter niejednolity. Przeważający w centralnej Polsce motyw pasów współistnieje tu z kraciakiem i motywem rombowym, obcym ornamentowi rdzennie polskiemu, a także motywami typu nadbałtyckiego o mocno zaznaczonych kołach, elipsach i łukach. Skala barw jest rozległa, a kolorystyka tkanin przyciszona. Zestawienie kolorów często kontrastowe, ale szlachetne. Taki typ tkanin prezentują tkaczki z Gozda gmina Kłoczew, z Jarczówka i Kosut gmina Stanin.

Odmienne typ prezentują tkaniny dwuosnowowe. Technika dwuosnowowa jest jedną z najstarszych technik tkackich. Tkaniny dwuosnowowe, czysto wełniane, dwukolorowe dwustronne. Dzięki Zofii Tomerlee i wybitnym tkaczom z Węgrowa nie tylko odrodziła się technika dywanów dwuosnowowych, zupełnie zapomnianych na Podlasiu, ale ukształtował się nowy typ dywanu polskiego o swoistej specyfice formalnej, funkcjonalnej i tematycznej.

Najwybitniejszą w Polsce wykonawczynią dywanów dwuosnowowych była Dominika Bujny z Węgrowa. Była autorką pierwszych, niedoścignionych dotąd pod względem artystycznym figuralnych dywanów dwuosnowowych związanych z wsią i jej

obyczajami. Do najzdolniejszych tkaczek wykonujących obecnie dywany dwuosnowowe należy Halina Fijołek z Węgrowa - uczennica Dominiki Bujnowskiej, która kontynuuje dzieło mistrzyni.

Rzeźbą zajmuje się spora grupa twórców umownie nazwana Łukowskim Ośrodkiem Rzeźby Ludowej. Nie mają oni wykształcenia artystycznego, a motywem ich pracy jest własna, wewnętrzna potrzeba rzeźbienia i satysfakcja z wykonanego dzieła. Łukowski Ośrodek Rzeźby Ludowej swoją działalność twórczą rozpoczął w 1965 roku i jest jednym z głównych - obok sierpeckiego, łęczyckiego i kutnowskiego - ośrodków rzeźbiarskich w kraju. Prekursorem działalności rzeźbiarskiej jest Marian Adamski z kolonii Sobiska. Do grupy zwanej umownie Ośrodkiem, zalicza się rzeźbiarzy z kolonii Sobiska, Budzisk, Adamowa, Woli Gułowskiej, Dąbrówki i Łukowa.

Cechy charakterystyczne dla rzeźbiarzy tego ośrodka to: celowość formy, prostota i lapidarność tematu, śmiałość rozwiązań kompozycyjnych i bogactwo kolorystyczne. Prace tych rzeźbiarzy przemawiają prostymi środkami wyrazu. Rzeźba ich jest prosta i zrozumiała dla wszystkich. Dzięki temu stanowi naturalną przeciwwagę dla sztuki nowoczesnej, abstrakcyjnej, przesiąkniętej swoistym bagażem cywilizacyjnym.

Dzięki konkursom i wystawom sława rzeźbiarzy zaczęła szybko przekraczać granice lokalne i regionalne, a czołowe lokaty w konkursach oraz nagrody i dyplomy Ministra Kultury i Sztuki podniosły ich prestiż.

Prace tych rzeźbiarzy cieszą się dużym powodzeniem wśród poważnych kolekcjonerów krajowych i zagranicznych oraz wzbogacają zbiory licznych muzeów. Oprócz wystaw regionalnych i krajowych, prace twórców Łukowskiego Ośrodka Rzeźbiarskiego były również prezentowane we Włoszech, Szwajcarii, Niemczech, Kanadzie, Stanach Zjednoczonych oraz w byłych ZSRR i Czechosłowacji.

Dzięki inicjatywie i pomocy finansowej Ministerstwa Kultury i Sztuki realizując program "Ginące Zawody" funkcjonują dwie "szkółki" rzeźbiarskie: w Woli Gułowskiej i Łukowie. Pod opieką doświadczonych rzeźbiarzy, w Łukowie Mieczysława Zawadzkiego i Mieczysława Gaji oraz w Woli Gułowskiej Zenona Adamskiego i Zbigniewa Kęcki młodzież uczy się tajników tej sztuki.

Jedną z oryginalnych dziedzin polskiej sztuki ludowej jest wycinanka. Wycinanki były niegdyś jedną z form dekorowania wnętrz chłopskich chałup. Przyklejano je do ścian i belek pomiędzy oknami i obrazami szczególnie w okresie świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocy.

Wycinankarstwo posiada wiele regionalnych odmian charakterystycznych dla różnych okolic kraju. Wycinanki dawno już wyszły z powszechnego użytku. Jedynie w okolicach Koźbieli w Rudzienku oraz w Piastowie gmina Żelechów kobiety starsze wykonują je kontynuując starą tradycję.

Niegdyś wycinanki z opłatka i ozdobne kompozycje opłatkowe były w polskich domach bardzo popularne. Powstawały raz w roku podczas wigilii Bożego Narodzenia. Dziś tę tradycję kontynuuje Czesława Rowicka z Górek - Grubaków i Małgorzata Peplowska z Ruchny oraz Ewa Mitowska ze Sterdyny powiat Węgrów.

Kwiaty z bibuły są kontynuacją dawnej tradycji zdobienia wnętrza izby. Rozpowszechniły się na terenie całej Polski nie tworząc w zasadzie odmian regionalnych. Wykonuje się je z różnokolorowych bibulek gładkich i karbowanych. Wykonawczyniami kwiatów i kompozycji kwiatowych są: Gabriela Seroka z Grabianowa gmina Siedlce, Stanisława Koksa z Burca gmina Wojcieszków i grupa młodych dziewcząt z Woli Gułowskiej gmina Adamów.

Prezentując wystawę pokonkursową, mamy nadzieję, że pomoże ona zwiedzającym odkryć prostotę, piękno i bogactwo form sztuki ludowej.

Sztuka ludowa w powiecie bialskim

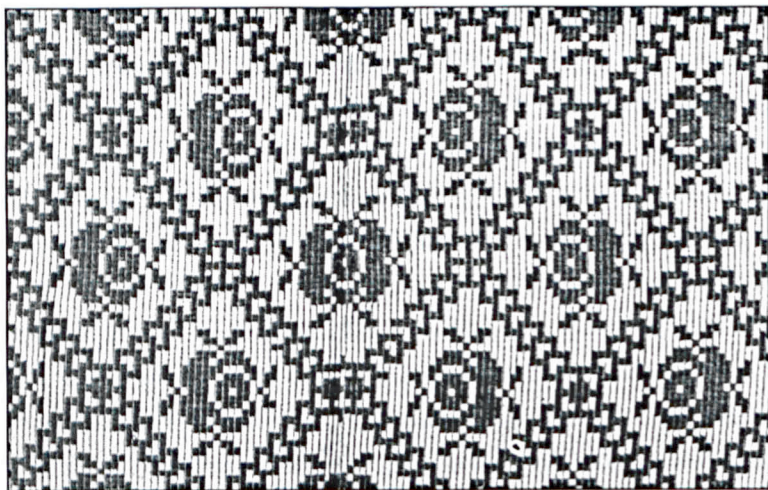
Zmiany administracyjne wprowadzone od 01 stycznia 1999 r. wpłynęły w pewnej mierze na ustalenia programowe organizatorów Międzywojewódzkiego konkursu poświęconego współczesnej sztuce ludowej południowego Podlasia. W minionych XVI edycjach zaproszono do udziału w konkursie twórców z woj. białkopodlaskiego, siedleckiego oraz dwoje wykonawców z woj. chełmskiego, mieszkających na terenie przylegającym do woj. białkopodlaskiego.

Obecnie w imprezie uczestniczą twórcy z północno - wschodniej części woj. lubelskiego (powiaty: bialski, parczewski, radzyński, włodawski, a także z Ryk) oraz z południowej części woj. mazowieckiego (pow. Siedlce, Sokółów Podl., Otwock, Mińsk Mazowiecki, Węgrów). Zwracaliśmy się w zasadzie do osób z nami współpracującymi, czekaliśmy zarazem na udział wykonawców nowych, pragnących zaprezentować swoje umiejętności twórcze, a w dalszym etapie nawiązać kontakt z placówkami muzealnymi.

Z powiatu bialskiego wzięło udział 43 twórców, którzy wykonali prace z: tkactwa, haftu, kowalstwa, plecionkarstwa, rzeźby, malarstwa, plastyki obrzędowej (pająki, palmy, pieczywo, pisanki, kwiaty, akcesoria kołędnicze) oraz haftu ręcznego. Są nimi zarówno członkowie Stowarzyszenia Twórców Ludowych, wykonawcy od lat biorący udział w imprezie, a nie należący do Stowarzyszenia, jak i osoby po raz pierwszy przekazujące swoje prace do oceny i na wystawę pokonkursową.

Jaka jest współczesna sztuka ludowa naszego terenu - pytanie na które tylko w części dają odpowiedź wykonane prace konkursowe. Duża grupa twórców w tegorocznej edycji nie uczestniczyła. Mogła do tego przyczynić się w dużym stopniu wyjątkowo trudna sytuacja finansowa placówek muzealnych, które w niewielkim zakresie prowadzą etnograficzne badania terenowe, sporadycznie zakupywane są obiekty z ludowej kultury materialnej czy ze sztuki ludowej, kontakty z twórcami ludowymi mają zazwyczaj miejsce podczas podsumowania imprez konkursowych. Te wszystkie czynniki decydują o naszej aktualnej wiedzy nt. współczesnej sztuki ludowej, zachodzących w niej przeobrażeniach - a takie niewątpliwie się dokonują .

Tkanina w prątki. Wyk. Maria Maliszewska. Wyczołki, pow. Biała Podlaska

Przechodząc do zasygnalizowania pewnych spostrzeżeń z obejrzanych prac pokonkursowych, zauważa się tylko niewielkie zmiany w porównaniu z rokiem ubiegłym. A więc w dalszym ciągu w wielu miejscowościach czynne są warsztaty tkackie, na których wyrabiane są: pasiaki, kraciaki, plecionki, tkaniny w tzw. prątki, dywany kręcone, barwne tkaniny o wzorach geometrycznych, roślinnych - umownie nazywane "warszawskimi" oraz dywany dwu osnowowe, których jedyną wykonawczynią jest Sabina Kaczan ze Studzianki, gm. Łomazy. Pomimo dużej różnorodności tkanin, obserwujemy zmniejszającą się ilość tkaczek. Nie uczestniczyły po raz pierwszy tkaczki z dużego ośrodka, jakim jeszcze do niedawna był

Haft tkacki na fartuchu. Wyk. Stanisława Baj, Dołhobrody, pow. Włodawa

Kopytnik w gm. Łomazy, skąd prace na konkursy pochodziły z pięciu warsztatów.

Wspomnieć należy o tkaczkach z Dołhobród w pow. włodawskim, od lat współpracujących z organizatorami. Z ich to miejscowości oraz z Holeszowa Nowego i Stawek w pow. włodawskim podziwiać możemy misterne hafty tkackie - perebory, zdobiące białe lniane koszule, spódnice, fartuszki czy ręczniki. Wyjątkowo trudną technikę tkania pereborów znaną prawie powszechnie przed 1990 i przed 1914 rokiem, posiada na tym terenie już tylko kilka kobiet.

Od dwóch lat obserwujemy wyjątkowo dużą ilość uczestniczek zajmujących się haftem oraz serwetkami. Dotyczy to głównie miejscowości z terenu gminy Biała Podlaska.

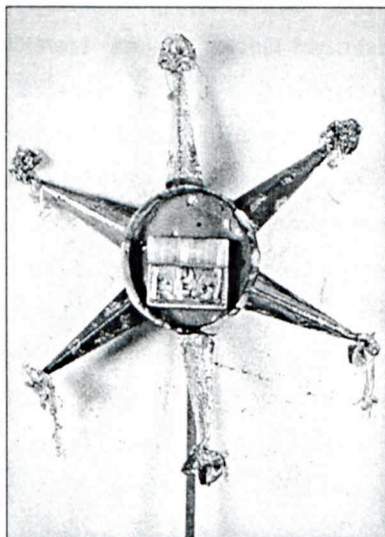
Tradycyjne kowalstwo na wsi białskiej w zasadzie już nie istnieje. Dawne kuźnie stały się warsztatami mechanicznymi, których profil usług jest diametralnie inny od prac związanych z naprawą narzędzi rolniczych, wykonywaniem motyk, siekier, zawiasów, kuciem wozów żelazniaków, podkuwaniem koni itd. Po raz drugi, po kilkunastoletniej przerwie, oglądać możemy wyroby kowalskie (podkowy oraz zestaw kominkowy) wykonane przez Mieczysława Węcierzewskiego z Perkowic, gm. Biała Podlaska.

Nie zaginęła umiejętność wplatania różnego rodzaju koszy, pojemników, kaset itd. Mistrzem w tej dziedzinie jest niewątpliwie Stefan Buraczyński z Białej Podlaskiej - znany wcześniej z pięknych akcesoriów kołędniczych.

Prace rzeźbiarskie przekazało na konkurs 8 twórców. Jest wśród nich dwóch uczestników z Białej Podlaskiej, biorących udział po raz pierwszy. Jeden z nich Krzysztof Rychliński został laureatem II nagrody. Pierwsze nagrody uzyskali Andrzej Grzybowski z Konstantynowa oraz Edward Korszuń z Rossosza.

Istotnych zmian w rzeźbie nie obserwujemy. Jest nadal rzeźba pełna i płaskorzeźba. Malowana i w naturalnym kolorze drewna. Tematyka sakralna i świecka występuje u każdego autora. Są więc m.in. postacie Chrystusa Frasobliwego, Chrystusa Ukrzyżowanego, ale również sceny z dożynek, wesela, sylwetki grajków czy rybaka. Zbigniew Chalimoniuk z Białej Podlaskiej jest wykonawcą kolorowej rzeźby zatytułowanej "Szlachcic - barek" - bryła drewna składa się z dwóch połączonych części, wnętrza których mają wyłobienia, w które wstawić można butelkę i kieliszek.

Od dwóch lat do konkursu włącza się Gminny Ośrodek Kultury w Białej Podlaskiej. Ich działalność upowszechnieniowa,

Pająk. Wyk. Maria Harwacka, Hrud, pow. Biała Podlaska

Gwiazda kołędnicza. Wyk. Krystyna Litwin, Horodyszcze, pow. Biała Podlaska

zainteresowanie tematyką konkursową szerokiego grona twórców z terenu gminy, daje piękne efekty. Przed przekazaniem prac do oceny muzealnej, organizowana jest prezentacja w sali wystawowej GOK-u, połączona z podsumowaniem. Uczestnicy nagradzani są dyplomami wręczanymi przez wójta Gminy. Uczestniczenie władz gminnych w tego rodzaju imprezach, świadczy o docenianiu działalności GOK-u w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego.

Okazale prezentowana jest plastyka obrzędowa. Są zarówno pisanki zdobione techniką batikową jak i skrabania. Wzory tradycyjne przeplatają się z nowymi elementami zdobniczymi o treści: roślinnej, geometrycznej, zoomorficznej czy antropomorficznej.

Nie zabrakło również wśród prac pieczywa. Są korowaje weselne, którego wykonawczynią jest m.in. Leokadia Nitychoruk z Wólki Polinowskiej, gm. Konstantynów - wszechstronnie uzdolniona twórczyni ludowa, znana szerokim gronu miłośników jej talentu z występów na Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu n/Wisłą, audycji radiowych, telewizyjnych poświęconych folklorowi.

Upieczone specjalnie na konkurs dawno dawno zapomniane w miejscowym regionie pieczywo tzw. "wiosenne" - jest dziełem Niny Nikołajuk z Dobrynia Dużego, gm. Zalesie.

Z dużą starannością, a zarazem znajomością tradycyjnych form, wykonano pająki (żyrandolowe, krystaliczno żyrandolowe), kwiaty oraz palmy.

Aksesoria kolędnicze - to dwie ruchome, 6-cio ramienne gwiazdy, wykonane przez Leona Szabluka z Malowej Góry, gm. Zalesie i Krystynę Litwin z Horodyszczka, gm. Wisznice. Uwagę zwraca gwiazda p. Litwin, dzięki nietypowemu rozwiązaniu konstrukcyjnemu, a właściwie zdobniczemu. Oto bowiem w przedniej części otoku nie ma papierowej osłony, zazwyczaj z kolorowej bibułki, a dekoracja w postaci papierowej stajenki umieszczona jest na ścianie tylnej.

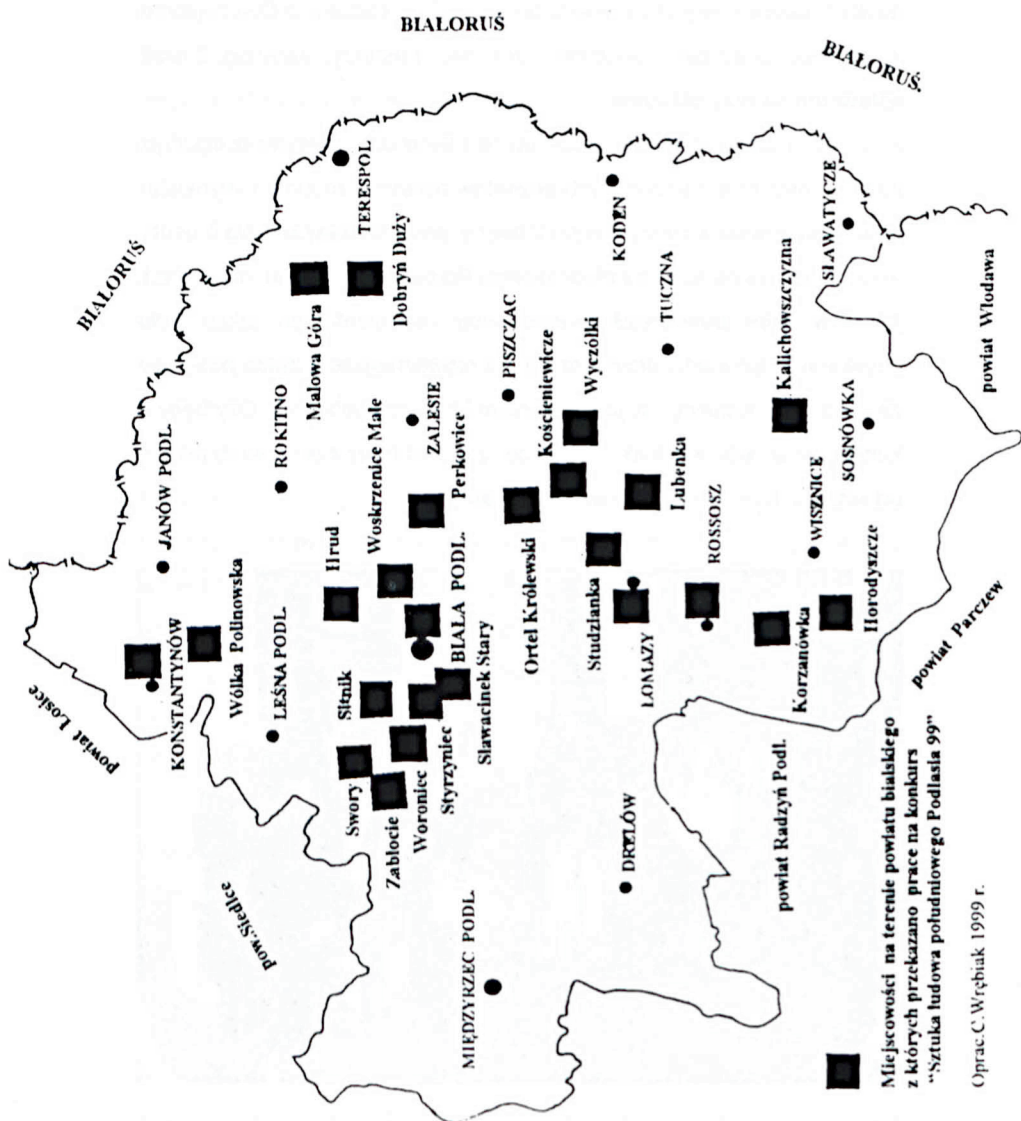
Do tej grupy prac zaliczyć należy również szopkę Mariana Ściśła z Radzyna Podlaskiego. W stajence z dwuspadowym, krytym strzechą dachem ustawiona jest wewnątrz budynku Św. Rodzina z Dzieciątkiem w żłobku, pozostałe postacie: aniołów, pasterzy, zwierząt, 3 Króli ustawione są przy stajence.

W porównaniu do uczestnictwa twórców z powiatu bialskiego, ilość uczestników z pozostałych powiatów była bardzo mała i wyniosła: pow. parczewski i radzyński po 2 osoby, pow. włodawski tylko 6 osób.

Konkurs na sztukę południowego Podlasia w ciągu minionych 17 lat w pełni potwierdził zamierzenia organizatorów, jakim było uzyskanie odpowiedzi przynajmniej na najważniejsze pytania związane ze sztuką ludową, z jej istnieniem i kierunkami zmian. Czy będzie kontynuacja tak ważnej - imprezy, zależy będzie w głównej mierze od sytuacji finansowej placówek muzealnych.

Podsumowanie konkursu "Sztuka ludowa południowego Podlasia '99" w Muzeum Południowego Podlasia w Eialej Podlaskiej w dniu 28 marca 1999 r.

Oprac. C. Wrębiak 1999 r.

Twórcy, którzy przekazali prace na konkurs "Sztuka ludowa południowego Podlasia '99"

1. *Baj Stanisława, Dolhobrody, pow. Włodawa - haft tkacki, stroje*
2. *Bańkowski Konrad, Jedlanka, pow. Łuków - rzeźba*
3. *Bącik Monika, Łuków - rzeźba*
4. *Borowy Henryk, Mrozowa Wola, pow. Węgrów - instrumenty muzyczne*
5. *Buczek Dariusz, Łuków - wycinanki*
6. *Bukowski Rafał, Łuków - rzeźba*
7. *Buraczyński Stefan, Biała Podlaska - plecionkarstwo*
8. *Chalimoniuk Zbigniew, Biała Podlaska - rzeźba*
9. *Chelstowska Maria, Hrud, pow. Biała Podlaska - serwetki*
10. *Chojdak Milena, Wola Gułowska, pow. Łuków - kwiaty*
11. *Chojęta Marta, Wola Gułowska, pow. Łuków - kwiaty*
12. *Chrupiek Sławomir, Poszewka, pow. Węgrów - pisanki*
13. *Cybulka Łukasz, Wola Gułowska, pow. Łuków - rzeźba*
14. *Daniłko Irena, Korzanówka, pow. Biała Podlaska - pisanki*
15. *Donica Marta, Milanów, pow. Parczew - pisanki*
16. *Dorosz Jan, Biała Podlaska - rzeźba*
17. *Duszyk Stanisława, Lipniaki, pow. Radzyń Podlaski - pisanki*
18. *Dziubiela Wiesław, Wrotnów, pow. Węgrów - instrumenty muzyczne*
19. *Figacz Mieczysława, Bramka, pow. Ryki - tkactwo*
20. *Fijolek Halina, Węgrów - tkactwo*
21. *Gajowa Gabriela, Jarczówek, pow. Łuków - tkactwo*
22. *Gątarz Ewa, Wola Gułowska, pow. Łuków - kwiaty*
23. *Giereło Andrzej, Zabłocie, pow. Biała Podlaska - rzeźba*
24. *Gierłowska Bogusława, Węgrów - kwiaty*
25. *Gładoch Jadwiga, Lubenka, pow. Biała Podlaska - tkactwo*
26. *Gmiter Wiesława, Miedzna, pow. Węgrów - tkactwo*
27. *Grej Dariusz, Stoczek Węgrowski, pow. Węgrów - rzeźba*
28. *Grzyb Leokadia, Gózd, pow. Ryki - tkactwo*
29. *Grzybowski Andrzej, Konstantynów, pow. Biała Podlaska - rzeźba*
30. *Gryta Agata, Swory, pow. Biała Podlaska - pisanki*
31. *Guzarów Zofia, Hrud, pow. Biała Podlaska - pieczywo*
32. *Harwacka Maria, Hrud, pow. Biała Podlaska - pająk*
33. *Hazan Józefa, Kościeniewicze, pow. Biała Podlaska - tkactwo*

34. Hejduk Wiesława, Gózd, pow. Ryki - tkactwo
35. Ignatowicz Tadeusz, Biała Podlaska - rzeźba, malarstwo
36. Izdebski Sylwester, Czerśl, pow. Łuków - kowalstwo
37. Janiszek Agnieszka, Sitnik, pow. Biała Podlaska - pająk
38. Jasińska Joanna, Łuków - rzeźba
39. Jówko Marianna, Hrud, pow. Biała Podlaska - kwiaty
40. Kaczan Sabina, Studzianka, pow. Biała Podlaska - tkactwo
41. Kisielewski Janusz, Wola Gułowska, pow. Łuków - rzeźba
42. Koks Miroslaw, Burzec, pow. Łuków - pisanki
43. Koks Stanisława, Burzec, pow. Łuków - kwiaty, palmy
44. Kolankowska Alicja, Swory pow. Biała Podlaska - serwetki
45. Kołodziejczyk Aneta, Zalesie, pow. Mińsk Mazowiecki - wycinanki
46. Kołodziejczyk Ilona, Zalesie, pow. Mińsk Mazowiecki - wycinanki
47. Komar Krzysztof, Wola Gułowska, pow. Łuków - rzeźba
48. Korszuń Edward, Rossosz, pow. Biała Podlaska - rzeźba
49. Kowalewska Stanisława, Nowy Holeszów, pow. Włodawa - haft tkacki
50. Kozłowska Justyna, Kąty, pow. Otwock - wycinanki
51. Krochmal Halina, Ruchna, pow. Węgrów - tkactwo
52. Kryczka Krystyna, Gózd, pow. Ryki - tkactwo
53. Kryczka Leokadia, Gózd, pow. Ryki - tkactwo
54. Kryczka Marianna, Gózd, pow. Ryki - tkactwo
55. Kubajek Marianna, Rudno, pow. Otwock - wycinanki
56. Kula Krystian, Wola Gułowska, pow. Łuków - rzeźba
57. Kula Wojciech, Wola Gułowska, pow. Łuków - rzeźba
58. Kulawiec Ewa, Łomazy, pow. Biała Podlaska - tkactwo
59. Kulik Paweł, Wola Gułowska, pow. Łuków - rzeźba
60. Kulpa Katarzyna, Łuków - rzeźba
61. Litwin Krystyna, Horodyszcze, pow. Biała Podlaska - gwiazda
62. Litwiniuk Janina, Biała Podlaska - serwetki
63. Lenzion Lucyna, Jarczówek, pow. Łuków - tkactwo
64. Ludowy Zespół Śpiewaczy "Węgrowianki", Węgrów - plastyka obrzędowa
65. Łabędzka Maria, Burzec, pow. Łuków - tkactwo
66. Majek Tomasz, Łuków - rzeźba
67. Maksymiuk Bronisława, Kalichowszczyzna, pow. Biała Podlaska - tkactwo
68. Maliszewska Maria, Wyczółki, pow. Biała Podlaska - tkactwo
69. Marchalewska Maria, Kościeniewicze, pow. Biała Podlaska - serwetki
70. Marciocha Władysław, Dołhobrody, pow. Włodawa - plecionkarstwo

71. *Matosek Agata, Kąty, pow. Otwock - wycinanki*
72. *Matosek Anna, Kąty, pow. Otwock - wycinanki*
73. *Masakowski Tomasz, Łuków - rzeźba*
74. *Mitowska Ewa, Sterdyń, pow. Sokółów Podlaski - wycinanki*
75. *Młot Halina, Kąty, pow. Otwock - wycinanki*
76. *Młot Katarzyna, Kąty, pow. Otwock - wycinanki*
77. *Młotek Ewa, Rudno, pow. Otwock - wycinanki*
78. *Mojzych Ola, Łuków - rzeźba*
79. *Nestoruk Regina, Hrud, pow. Biała Podlaska - pisanki*
80. *Nikołajuk Nina, Dobryń Duży, pow. Biała Podlaska - pieczywo*
81. *Nitychoruk Leokadia, Wólka Polinowska, pow. Biała Podlaska - pieczywo*
82. *Osak Krzysztof, Łuków - rzeźba*
83. *Osiak Marianna, Gózd, pow. Ryki - tkactwo*
84. *Osińska Jadwiga, Kosuty, pow. Łuków - tkactwo*
85. *Panasiuk Józef, Woskrzenice Małe, pow. Biała Podlaska - plecionkarstwo*
86. *Panasiuk Leokadia, Woskrzenice Małe, pow. Biała Podlaska - serwetki*
87. *Papińska Joanna, Sitnik, pow. Biała Podlaska - serwetki*
88. *Peplowska Małgorzata, Ruchna, pow. Węgrów - wycinanki*
89. *Peszko Zofia, Stawacinek Stary, pow. Biała Podlaska - pisanki*
90. *Pieniak Honorata, Jedlanka, pow. Łuków - tkactwo*
91. *Pieńkosz Aldona, Wola Gułowska, pow. Łuków - kwiaty*
92. *Pieńkosz Ewelina, Wola Gułowska, pow. Łuków - kwiaty*
93. *Pietruszka Patrycja, Wola Gułowska, pow. Łuków - kwiaty*
94. *Pietruszka Paulina, Wola Gułowska, pow. Łuków - kwiaty*
95. *Ponikowski Sławomir, Wola Gułowska, pow. Łuków - rzeźba*
96. *Popiel Katarzyna, Łuków - rzeźba*
97. *Przybylska Maria, Sitnik, pow. Biała Podlaska - malarstwo*
98. *Pycka Krzysztof, Adamów, pow. Łuków - rzeźba*
99. *Pyrka Halina, Sitnik, pow. Biała Podlaska - kwiaty*
100. *Pytel Franciszek, Sterdyń, pow. Sokółów Podlaski - rzeźba*
101. *Rogala Marianna, Hrud, pow. Biała Podlaska - pająk*
102. *Romaniuk Marcin, Biała Podlaska - rzeźba*
103. *Romaniuk Marianna, Woskrzenice Małe, pow. Biała Podlaska - palmy*
104. *Rowicka Czesława, Górki Grubaki, pow. Węgrów - wycinanki*
105. *Rychliński Krzysztof, Biała Podlaska - rzeźba*
106. *Rychlińska Marianna, Biała Podlaska - malarstwo*
107. *Samojluk Marta, Swory, pow. Biała Podlaska - kwiaty*

108. Sarnacki Czesław, Dołhobrody, pow. Włodawa - plecionkarstwo
109. Sawczuk Marianna, Hrud, pow. Biała Podlaska - palmy
110. Seroka Gabriela, Grabianów, pow. Siedlce - pająk
111. Sęk Ryszard, Budziska, pow. Łuków
112. Sienkiewicz Jola, Gózd, pow. Ryki - tkactwo
113. Siuder Janina, Gózd, pow. Ryki - tkactwo
114. Skwarek Barbara, Adamów, pow. Łuków - rzeźba
115. Skwarek Paulina, Wola Gułowska, pow. Łuków - kwiaty
116. Sobiech Władysława, Kosuty, pow. Łuków - tkactwo
117. Sobota Ilona, Łuków - rzeźba
118. Sokolowski Zbigniew, Adamów, pow. Łuków - rzeźba
119. Spocińska Anna, Wola Gułowska, pow. Łuków - kwiaty
120. Spociński Tomasz, Wola Gułowska, pow. Łuków - rzeźba
121. Stępnicka Bogumiła, Gózd, pow. Ryki - tkactwo
122. Stępnicka Emilia, Gózd, pow. Ryki - tkactwo
123. Stępnicka Jolanta, Gózd, pow. Ryki - tkactwo
124. Stępnicka Wieńczysława, Gózd, pow. Ryki - tkactwo
125. Stocka Danuta, Jedlanka, pow. Łuków - malarstwo
126. Szabluk Leon, Malowa Góra, pow. Biała Podlaska - gwiazda
127. Szczepaniak Małgorzata, Wola Gułowska, pow. Łuków - kwiaty
128. Szopa Helena, Kąty, pow. Otwock - wycinanki
129. Ścisiel Marian, Radzyń Podlaski - szopka
130. Tryczyk Maria, Ortel Królewski, pow. Biała Podlaska - pająk
131. Walenciuk Zygmunt, Kolano, pow. Parczew - rzeźba
132. Waszczeniuk Antonina, Dołhobrody, pow. Włodawa - tkactwo
133. Wereszczyńska Beata, Kownatki, pow. Radzyń Podlaski - pisanki
134. Więcierzevska Krystyna, Perkowice, pow. Biała Podlaska - serwetki
135. Więcierzevski Mieczysław, Perkowice, pow. Biała Podlaska - kowalstwo
136. Więckowska Teresa, Woroniec, pow. Biała Podlaska - kwiaty
137. Wodnicka Katarzyna, Łuków - rzeźba
138. Zalewska Elżbieta, Stawki, pow. Włodawa - haft tkacki
139. Zaniewicz Anna, Łuków - rzeźba
140. Zaniewicz Barbara, Łuków - rzeźba
141. Zapora Agnieszka, Wola Gułowska, pow. Łuków - kwiaty
142. Zapora Magda, Gózd, pow. Ryki - tkactwo
143. Zdun Barbara, Jarczówek, pow. Łuków - tkactwo
144. Zdun Marta, Jarczówek, pow. Łuków - tkactwo

Protokół

z posiedzenia Komisji oceniającej prace przekazane na konkurs "Sztuka ludowa południowego Podlasia '99" przez twórców z woj. lubelskiego i mazowieckiego.

W dniu 24 marca 1999 r. w Muzeum Południowego Podlasia w Białej Podlaskiej, Komisja w składzie:

mgr Celestyn Wrębiak - Dyrektor Muzeum Południowego Podlasia w Białej Podlaskiej - przewodniczący

mgr Zofia Czapska - Dyrektor Muzeum Oręgowego w Siedlcach - członek

mgr Longin Kowalczyk - Dyrektor Muzeum Regionalnego w Łukowie - członek

po zapoznaniu się z 691 pracami 144 osób z województwa lubelskiego (powiaty: Biała Podlaska, Łuków, Parczew, Radzyń, Ryki, Włodawa) i woj. mazowieckiego (powiaty: Mińsk Mazowiecki, Otwock, Siedlce, Sokołów Podlaski, Węgrów), zgodnie z ustalonymi kryteriami:

- nawiązanie do tradycyjnej sztuki ludowej naszego Regionu,
- oryginalność wykonania,
- poziom artystyczny,
- ustalenia zawarte w regulaminie konkursu

Organizatorzy XVII Edycji Międzywojewódzkiego konkursu na współczesną sztukę ludową naszego Regionu, pragną podziękować wszystkim uczestnikom za wykonane prace z dziedziny: tkactwa, stroju, haftu tkackiego, plecionkarstwa, kowalstwa, serwetek, rzeźby, malarstwa, wycinanek, palm, pająków, pisanek, pieczywa, kwiatów, akcesoriów kolędniczych, wycinanek z oplatków, instrumentów muzycznych.

Szczególne słowa uznania kierujemy do najmłodszych uczestników, w tym członków Szkółek Rzeźbiarskich w Łukowie i Woli Gułowskiej.

Po raz kolejny w imprezie bierze udział wyjątkowo duża grupa twórców z gminy Biała Podlaska - ta aktywność jest wynikiem wzorcowej pracy Gminnego Ośrodka Kultury w Białej Podlaskiej, ponadto udzielanego wsparcia duchowego i finansowego ze strony władz gminnych. Dziękujemy Panu Wójtowi Gminy Biała Podlaska za ufundowanie 5 nagród dla twórców z Waszego terenu. Słowa uznania kierujemy pod adresem wszystkich sponsorów, których wsparcie środkami rzeczowymi i finansowymi pomaga nadal chronić piękno sztuki ludowej południowego Podlasia.

Informujemy, że prace pokonkursowe poza Białą Podlaską, prezentowane będą także społeczeństwu woj. mazowieckiego.

Komisja postanowiła uhonorować dyplomami i nagrodami pieniężnymi n/w uczestników:

Pierwsza NAGRODA:

- Mieczysław Więcierzewski, Perkowice, pow. Biała Podlaska - kowalstwo
- Stefan Buraczyński, Biała Podlaska - plecionkarstwo
- Czesław Sarnacki, Dołhobrody, pow. Włodawa - plecionkarstwo
- Edward Korszuń, Rossosz, pow. Biała Podlaska - rzeźba
- Andrzej Grzybowski, Konstantynów, pow. Biała Podlaska - rzeźba
- Marian Ścisiel, Radzyń Podlaski - szopka
- Stanisława Baj, Dołhobrody, pow. Włodawa - haft tkacki, stroje
- Stanisława Kowalewska, Nowy Holeszów, pow. Włodawa - haft tkacki
- Elżbieta Zalewska, Stawki, pow. Włodawa - haft tkacki
- Halina Fijolek, Węgrów - tkactwo
- Gabriela Gajowa, Jarczówek, pow. Łuków - tkactwo
- Ludowy Zespół Śpiewaczy "Węgrowianki", Węgrów - plastyka obrzędowa
- Marianna Kubajek, Rudno, pow. Otwock - wycinanki
- Ewa Mitowska, Sterdyń, pow. Sokółów Podlaski - wycinanki
- Sławomir Chrupek, Poszewka, pow. Węgrów - pisanki

- Sylwester Izdebski, Czerśl, pow. Łuków - kowalstwo
- Krzysztof Osak, Łuków - rzeźba
- Krzysztof Pycka, Adamów, pow. Łuków - rzeźba
- Henryk Borowy, Mrozowa Wola, pow. Węgrów - instrumenty muzyczne

Dруга NAGRODA:

- Krzysztof Rychliński, Biała Podlaska - rzeźba
- Tadeusz Ignatowicz, Biała Podlaska - rzeźba, malarstwo
- Leon Szabluk, Małowa Góra, pow. Biała Podlaska - gwiazda
- Krystyna Litwin, Horodyszcze, pow. Biała Podlaska - gwiazda
- Sabina Kaczan, Studzianka, pow. Biała Podlaska - tkactwo
- Jadwiga Gładoch, Lubenka, pow. Biała Podlaska - tkactwo
- Maria Tryczyk, Ortel Królewski, pow. Biała Podlaska - pająk
- Nina Nikołajuk, Dobryń Duży, pow. Biała Podlaska - pieczywo
- Leokadia Nitychoruk, Wólka Polinowska, pow. Biała Podlaska - pieczywo
- Irena Daniłko, Korzanówka, pow. Biała Podlaska - pisanki
- Jadwiga Osińska, Kosuty, pow. Łuków - tkactwo
- Lucyna Lendzin, Jarczówek, pow. Łuków - tkactwo
- Władysława Sobiech, Kosuty, pow. Łuków - tkactwo
- Wieńczysława Stepnicka, Gózd, pow. Ryki - tkactwo
- Janina Siuder, Gózd, pow. Ryki - tkactwo
- Halina Krochmal, Ruchna, pow. Węgrów - tkactwo
- Barbara Zdun, Jarczówek, pow. Łuków - tkactwo
- Marta Zdun, Jarczówek, pow. Łuków - tkactwo
- Maria Chelstowska, Hrud, pow. Biała Podlaska - serwetki
- Joanna Papińska, Sitnik, pow. Biała Podlaska - serwetki
- Krystyna Więcierzewska, Perkowice, pow. Biała Podlaska - serwetki
- Maria Harwacka, Hrud, pow. Biała Podlaska - pająk
- Marianna Rogala, Hrud, pow. Biała Podlaska - pająk
- Stanisława Kokska, Burzec, pow. Łuków - kwiaty, palmy
- Agata Matosek, Kąty, pow. Otwock - wycinanki
- Bogusława Gierłowska, Węgrów - kwiaty
- Małgorzata Peplowska, Ruchna, pow. Węgrów - wycinanki
- Czesława Rowicka, Górki Grubaki, pow. Węgrów - wycinanki
- Barbara Skwarek, Adamów, pow. Łuków - rzeźba
- Zbigniew Sokółowski, Adamów, pow. Łuków - rzeźba
- Konrad Bańkowski, Jedlanka, pow. Łuków - rzeźba
- Wiesław Dziubiela, Wrotnów, pow. Węgrów - instrumenty muzyczne
- Franciszek Pytel, Sterdyń, pow. Sokółów Podlaski - rzeźba
- Władysław Marciocha, Dothobrody, pow. Włodawa - plecionkarstwo

Trzecia NAGRODA:

- Zygmunt Walenciuk, Kolano, pow. Parczew - rzeźba
- Jan Dorosz, Biała Podlaska - rzeźba
- Zbigniew Chalimoniuk, Biała Podlaska - rzeźba
- Bronisława Maksymiuk, Kalichowszczyzna, pow. Biała Podlaska- tkactwo
- Antonina Waszczeniuk, Dołhobrody, pow. Włodawa - tkactwo
- Marta Donica, Kopina, pow. Parczew - pisanki

WYRÓŻNIENIA:

- Maria Marchalewska, Kościeniewicze, pow. Biała Podlaska - serwetki
- Maria Maliszewska, Wyczółki, pow. Biała Podlaska - tkactwo
- Regina Nestoruk, Hrud, pow. Biała Podlaska - tkactwo

NAGRODY SPECJALNE

Organizatorzy przyznają młodzieży tworzącej w Szkołkach Rzeźbiarskich w Lukowie i Woli Gułowskiej.

Najwartościowsze prace pokonkursowe zakupione zostaną do zbiorów etnograficznych w Białej Podlaskiej i Lukowie.

Liczymy na dalszą owocną współpracę z twórcami ludowymi naszego Regionu, zapraszamy na kolejne imprezy popularyzujące sztukę ludową południowego Podlasia.

Podpisy Komisji:

Podsumowanie konkursu "Sztuka ludowa południowego Podlasia '99" w Muzeum Południowego Podlasia w Białej Podlaskiej w dniu 28 marca 1999 r. Nagrodę otrzymuje Zygmunt Walenciuk z Kolana, pow. Farczew.

Organizatorzy konkursu:

Muzeum Południowego Podlasia w Białej Podlaskiej

Muzeum Okręgowe w Siedlcach

Muzeum Regionalne w Lukowie

Scenariusz wystawy pokonkursowej

w Muzeum Południowego Podlasia w Białej Podlaskiej:

Celestyn Wrębiak

Oprawa plastyczna wystawy

w Muzeum Południowego Podlasia w Białej Podlaskiej:

Krzyszyna Witkowska - Trochimiuk

Projekt graficzny i techniczny informatora:

Krzyszyna Witkowska - Trochimiuk

Zdjęcia w informatorze:

Tadeusz Żaczek

Ocena konkursu oraz otwarcie wystawy pokonkursowej odbyło się 28 marca 1999 r. w Muzeum Południowego Podlasia w Białej Podlaskiej.

Druk informatora sfinansowany przez Organizatorów konkursu.

Nakład 150 egz./1999 r.

ISBN 83-909171-4-9